

ÅRSPLAN 2021-2022

SVARTÅS BARNEHAGE

INNHOLD

1. PRESENTASJON AV BARNEHAGEN	4
2. BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL	4
3. RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER	5
4. BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER	12
5. OVERGANGER	17
6. FORELDREMEDVIRKNING	18
7. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER	19
8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON	20
9. viktige datoer:	22

SVARTÅS BARNEHAGE

Feltspatveien 6B, 3221 Sandefjord

Tlf. 33 41 94 60

gerd.merethe.carlsen@sandefjord.kommune.no

www.sandefjord.kommune

FORORD

HVORFOR HAR BARNEHAGENE ÅRSPLAN?

Årsplan er et pedagogisk arbeidsredskap for ansatte i barnehagen og en dokumentasjon på barnehagens pedagogiske arbeid. Formålet er å vise hvordan barnehagen skal legge til rette for å imøtekomme Barnehagelovens krav og Rammeplanens føringer, ut ifra lokale tilpasninger. Årsplanen er veiledende for de ansatte i barnehagen og skal legges til grunn for barnehagens pedagogiske praksis. Innholdet i årsplanen skal være gjenkjennbar i barnehagens arbeid og gjenspeile de verdier og holdninger som alle ansatte skal bære med seg i møte med barn og foreldre/ foresatte.

Barnehagens psykososiale miljø

«Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet»

Visjon kommunalområde KBU

01.01.21 trådte revidert lov om Barnehager i kraft. Nytt

i loven er beskrivelse av psykososialt barnehagemiljø, hvor formålet er å sikre at alle barn skal ha et godt og trygt psykososialt miljø i barnehagen. Dette krever at barnehagene skal ha forebyggende fokus og arbeide med nulltoleranse mot krenkelser, utestengelser og mobbing. Ansatte i barnehagene skal sikre at alle barn har et trygt og godt psykososialt miljø i barnehagen. Alle har dermed en plikt til å gripe inn dersom et barn blir krenket, mobbet eller utestengt.

Kommunalområde Kunnskap, Barn og Unge (KBU) har en visjon: «Alle barn og unge skal sikres god oppvekst og gis likeverdige muligheter til å gjennomføre det videregående opplæringsløpet». Visjonen er i tråd med Barnehagelovens formål om å legge til rette for en god start i livet for alle barn. Samtidig viser visjonen sammenhengen i opplæringsløpet. Tidlig innsats er et kjent pedagogisk begrep som viser til viktigheten av å bistå barn og familier på et tidlig tidspunkt i livet. Grunnlaget for å kunne gjennomføre videregående skole legges allerede i barnehagen og vårt formål er å bidra med å danne robuste barn som håndterer livets opp- og nedturer. Sandefjord kommune skal jobbe målrettet med FNs bærekraftsmål og KBU har valgt å prioritere tre av disse:

1. Mål 3: God helse og livskvalitet
2. Mål 4: God utdanning
3. Mål 11: Bærekraftige byer og lokalsamfunn

Arbeidet med målsettingene sees i sammenheng med barns psykososiale miljø og visjonen til KBU.

I følge Helsedirektoratet (2015)* er psykiske lidelser og atferdsforstyrrelser landets mest kostnadskrevenne sykdomsgruppe. Kunnskap og tverrfaglig kompetanse gjennom hele utdanningsløpet, er den viktigste forutsetningen for å kunne forebygge en uheldig utvikling. Dette arbeidet starter i barnehagen. Formålet med ny barnehagelov sikrer at ansatte i barnehagene arbeider målrettet for dette. Barnehagenes eier har ansvar for at de ansatte får nødvendig kunnskap og kompetanse for å nå målene. Samtidig må barnehagene være bevisst på at en god barneutvikling forutsetter tett samarbeid med foreldre/ foresatte. Vår praksis skal være preget av åpenhet og oppfylle FNs bærekraftsmål om å samarbeide for å nå våre mål.

Vennlig hilsen

Annemarte Meland Bekkevold - Seksjonsleder barnehage

1. PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Svartas barnehage er en av Sandefjords 23 kommunale barnehager, og ble bygget i 1982. Barnehagen har to avdelinger for barn over tre år, og en avdeling for barn under 3 år.

Vi har totalt 5 pedagogiske ledere og 5 fagarbeider/assistent-stillinger i tillegg til styrerstillingen.

Barnehagens åpningstid er fra kl. 07.00- 16.30.

Barnehagen er stengt: Julaften, romjulen, nyttårsaften og i tre uker om sommeren, uke 27-28-29.

Barnehagen har 5 planleggingsdager i løpet av et år, og da er barnehagen stengt.

Svartas barnehage ligger 3 km fra Sandefjord sentrum, i nærheten av Nygård sykehjem, Bugården idrettspark, og Pindsle. Vårt nærmiljø byr på mange muligheter for ulike aktiviteter og utfordringer. "Svartåsfjellet" er rett utenfor gjerdet.

2. BARNEHAGENS OVERORDNEDE MÅL

BARNEHAGELOVEN §1 (2005)

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger»

«Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering» (barnehageloven §1).

RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER (2017)

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver, og redegjør for barnehagens samfunnsmandat. Målet med Rammeplanen er å gi styrer, pedagogiske ledere og det øvrige personalet en forpliktende ramme for planlegging, gjennomføring og vurdering av barnehagens virksomhet.

STANDARD FOR ET LIKEVERDIG OG TILRETTELAGT TILBUD

Alle barnehagene i Sandefjord kommune har et felles strategidokument som heter «Standard for et likeverdig og tilrettelagt barnehagetilbud i Sandefjord kommune».

Fokusområdene i planen er; Barnehagen som lærende organisasjon, Inkluderende fellesskap, Språk og kommunikasjon og Lek og læring.

Barnehagene har valgt ut ett av områdene som fordypning. Svartås barnehage har valgt Lek og læring.

3. RAMMEPLAN FOR BARNEHAGER

VERDIGRUNNLAGET I RAMMEPLANEN

«Barnehagen skal anerkjenne og **ivareta barndommens egenverdi**».

«Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal **fremme demokrati** og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta».

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å **utjevne sosiale forskjeller**. Barnas **fysiske og psykiske helse skal fremmes** i barnehagen»

«Barnehagen skal **fremme likeverd og likestilling** uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet kultur, sosial status, språk, religion og livssyn».

Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt».

«Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. **Bærekraftig utvikling** omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det».

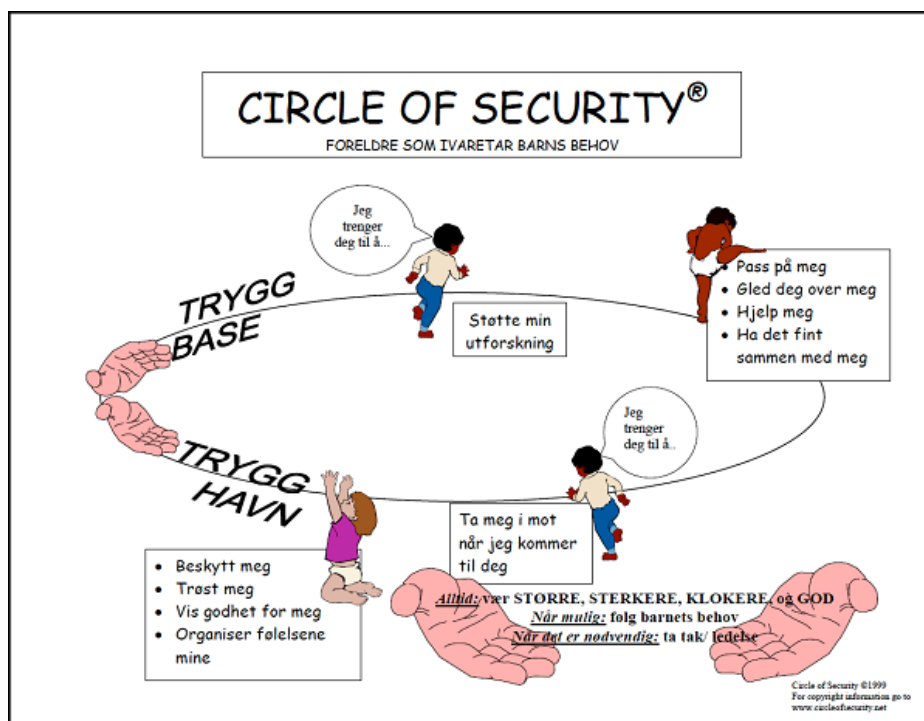

OMSORG

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barnehagen skal gi barna mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. I barnehagen skal alle oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Barnehagen skal aktivt legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og om mellom barna som grunnlag for trivsel, glede og mestring» (rammeplanen s 19).

Dette handler om sensitive voksne som har forståelse for barnas behov og utvikling. I Svartås-barnehage betyr dette at:

- Tilknytning og trygghet preger arbeidet i barnehagen, og vi bruker COS-sirkelen (circle of security) aktivt
- Vi er sensitive for barnas ulike uttrykk og behov
- Vi lytter til barna
- Vi støtter og oppmuntrer barna
- Vi prøver å se hva som ligger bakenfor barnets adferd
- Vi anerkjenner at barn er forskjellige
- Vi har et ledig fang og gir trøst og kos

LEK

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur». Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling» (rammeplanen s 20).

Mål: Barna opplever et spennende, lystbetont og meningsfylt miljø for lek og læring.

Leken er barnas viktigste samværsform, og er en arena for utvikling og læring. Det er viktig å få innpass på denne arenaen, og det er de ansattes ansvar å sørge for at alle kan delta i fellesskapet.

I 2019-2022 har vi lek som innsatsområde.

I Svartås barnehage:

- Har vi kunnskap om lek
- Setter vi av tid til lek
- Har vi et lekemiljø som inspirere til ulike typer lek
- Har vi lekeprosjekter som er inspirert av bøker, fortellinger og kunst
- Forbereder vi barna på et felles lekemanus, slik at alle barn kan delta i leken
- Har vi materiell og utstyr til forskjellig type lek
- Legger vi ut «spor» for å inspirere leken
- Er de ansatte deltakende og observerende i leken

DANNING

Det er et overordnet mål at barnehagen er en god dannelsesarena. Mål og tiltak totalt som blir presentert i denne planen, skal bidra til gode og varierte dannelsesprosesser for barna, slik at de utvikler best mulige forutsetninger for å håndtere og mestre livet sitt.

Danning er en livslang prosess som blant annet handler om å utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåter. Danning skjer i samspill med omgivelsene og med andre, og er en forutsetning for meningsdanning, kritikk og demokrati.

Den voksnes rolle og bevisste holdning til omsorg, lek og læring er avgjørende for at dannelsesprosessene skal bli gode.

I Svartås barnehage ser vi på danning på følgende måte:

God kvalitet på samhandlingsprosesser og relasjoner mellom barn-voksne og barn-barn er en forutsetning for gode dannelsesprosesser. I Svartås barnehage er det den ansattes ansvar å se og veilede barna slik at de blir best mulig «pilot i eget liv». Vi skal skape trygge og forutsigbare rammer, slik at barna kan mestre hverdagen.

LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske og mestre. Barnehagen skal introdusere nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til meningsfull samhandling. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. Barna skal undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser» (rammeplanen s 22).

OMSORG + LEK + LÆRING = SANT

I Svartås barnehage betyr dette at:

- Barn lærer gjennom hele dagen i alle aktiviteter. Vi er oppmuntrer til undring, læring og mestring i hverdagssituasjoner
- Vi tilrettelegger tema og aktiviteter med ulik tilnærming slik at barna bruker flere sanser i læringsprosessene
- Vi støtter barna og er aktive sammen med barna i læringsprosessene. Samtidig skal barna lære at «øvelse gjør mester»
- Vi har progresjon i aktivitetene og i gruppetilbudet
- Vi undrer oss sammen med barna og stiller åpne spørsmål
- Vi deler barna opp i mindre grupper
- Vi jobber med ulike prosjekter over tid
- Vi gjentar og repeterer ord, begreper og aktiviteter

VENNSKAP, FELLESSKAP OG INKLUDERING

«Sosial kompetanse er en forutsetning for å fungere godt sammen med andre og omfatter ferdigheter, kunnskaper og holdninger som utvikles gjennom sosialt samspill. I barnehagen skal alle barn kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og å være i positivt samspill med barn og voksne» (rammeplanen s 22)

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (rammeplanen s 11).

I Svartås barnehage fremmer vi vennskap, fellesskap og inkludering på følgende måte:

Vi ser mangfold som ressurs:

Barnehagen er et minisamfunn hvor forskjellighet møtes gjennom ulike barn, foreldre og ansatte. Mangfold som ressurs oppmuntrer til forskjellighet, verdsetter ulike språk og kulturer, lekeformer og familieformer. I Svartås har vi dette mangfoldet, og vi anerkjenner at det er mange måter å leve, tenke og handle på.

- Vi tilrettelegger for gode fellesskapsopplevelser inne og ute
- Vi har som grunntanke at når barna mestrer og gleder seg sammen, blir bånd og tilhørighet styrket
- Vi har fokus på leken som en av de gode fellesskapsopplevelsene (se kapitlet om lek)
- Personalet er bevisst på sin rolle som relasjonsbygger
- Personalet er bevisst på sin rolle i forhold til å støtte barn i lek og i andre fellesskapsopplevelser
- Vi ønsker at personalet representerer et mangfold
- Vi jobber med et program som heter «Steg for Steg». Det har til hensikt å øke barns sosiale kompetanse, gjennom å øve på ferdigheter i empati, problemløsning og mestring av følelser i sosiale sammenhenger

INKLUDERENDE BARNEHAGEMILJØ

Hele personalet på Svartås deltar på et nettstudie som heter «Inkluderende barnehagemiljø».

01.01.2021, kom det viktige lovendringer i Barnehageloven, som omhandler barnas rett til et trygt og godt barnehagemiljø (§41-43). Studiet handler om barnas rett til et trygt og godt barnehagemiljø, og har som mål å fremme et inkluderende miljø og forebygge krenkelser. Hensikten med at alle deltar, er å utvikle barnehagens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter på dette området.

Målsetting: Vi arbeider kontinuerlig med å fremme et trygt og inkluderende miljø i Svartås barnehage, og med å undersøke og forebygge alle former for krenkelser. Vi stopper krenkelser og følger opp til barna opplever at de har et trygt og inkluderende miljø.

Begynnende mobbing/utestengelse foregår i barnehagen. Den mest vanlige definisjon på mobbing er; «at mobbing foregår over tid overfor den samme personen». Det kan arte seg som erting, terging, utestengelse i lek, latterliggjøring ol.

Gjennom studiet vil vi også bruke en nyere definisjon som forstår mobbing som «handlinger fra voksne og/eller barn som hindrer opplevelsen av å høre til, være betydningsfull person i fellesskapet og hindrer muligheten til medvirkning» (Lund, Helgeland&Kovac, 2017).

Barnas trivsel er de voksnes ansvar, og vi må raskt handle hvis vi observerer slik adferd og slike mønstre. Samarbeid med foreldre er viktig i slike sammenhenger. Vi tar kontakt med foreldre hvis vi opplever at barnet blir krenket og ikke er en del av fellesskapet. Det er også viktig at foreldre tar kontakt med barnehagene hvis barnet ikke vil i barnehagen, sier at de ikke får være med å leke ol.

Barnehagen skal i løpet av studiet utarbeide en standard på hvordan vi håndterer krenkelser og følger opp barn, foreldre og ansatte.

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

«Barnehagen skal være bevisst på at kommunikasjon og språk påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og helhetlig språkutvikling» (rammeplanen s 23).

Mål: Barna opplever et godt språkmiljø preget av glede og mestring

Våre tiltak for å oppnå dette:

Småbarnsalderen er den grunnleggende perioden for utvikling av talespråket. Det er i den perioden barnets vokabular og begrepsbevissthet øker mest. Forskning viser at barnets vokabular og begrepsbevissthet i førskolealder gjenspeiler leseforståelsen oppover i klassetrinnene.

Vi må ha et begrep for å begripe!

Norge er en flerkulturell nasjon, og Svartås barnehage gjenspeiler samfunnet og har et stort språklig mangfold. Vi har fokus på **språk og kommunikasjon**, og har laget en årsplan for språkarbeidet i barnehagen.

De voksne er gode språkmodeller ved å:

- Snakke klart, bruke enkle ord, ikke snakke fort
- Sette ord på gjøremål, handlinger og følelser
- Gå i dybden på begreper
- Snakke MED og ikke til barnet
- Ha øyekontakt med barnet
- Stille åpne og undrende spørsmål
- Bruke kroppsspråk og tegn
- Presentere barna for nøkkelord og nøkkelbegreper som blir brukt i temaperioder og i leken

Tegnspråk:

Svartås barnehage er med på et prosjekt i samarbeid med Utdanningsdirektoratet og Statped. I løpet av denne perioden er fokuset å gi et tegnspråktilbud til Kodabarn som har døve foreldre, og søsken til døve barn. Kodabarn og hørselshemmede barn anbefales å søke plass i Svartås barnehage, da vi over tid skal bygge kompetansen på tegnspråk i personalet.

Ulike språkaktiviteter:

- Vi synger sanger og har rim og regler i samlingsstundene
- Vi har et musikktilbud fra Kulturskolen med fokus på rytme og språk
- Vi har høytlesing på alle avdelinger hver dag.
- Vi legger vekt på begrepsinnlæring knyttet til temaperioder
- Vi har fokus på samtalen mellom barn og voksne gjennom hverdagsaktivitetene
- Vi bruker ”Språkposer”, konkrete og bilder for å forsterke en fortelling eller et budskap
- Vi henger opp bilder som utgangspunkt for samtaler
- Vi bruker ASK-symboler som støtte til språket
- Vi bruker enkle tegnspråk-symboler
- Vi tilrettelegger for rollelek inne og ute

BARNEMEDVIRKNING

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov. Også de yngste barna og barn som kommuniserer på andre måter enn gjennom tale, har rett til å gi uttrykk for sine synspunkter på egne vilkår» (rammeplanen s 27).

Barn uttrykker seg både kroppslig og språklig, og begge uttrykksformene er måter å si fra/uttrykke seg på. Vi må tolke barnas mimikk, kroppsholdning, gråt, latter og smil for å forstå hva barnet mener eller hvordan det har det. Barnemedvirkning kan sees på som en holdning, - en måte å se og lytte til barn.

I Svartas barnehage betyr det at:

- Personalet kjenner barna godt, og kan tolke barnets adferd og uttrykk
- Vi tar barnas tanker og meninger på alvor
- Alle barn blir forstått og lyttet til hver dag
- Vi har periodeplaner og planlagte aktiviteter, men vi endrer av og til fokus ut i fra barnas interesser og behov
- De eldste barna er med å planlegger enkelte arrangementer og aktiviteter

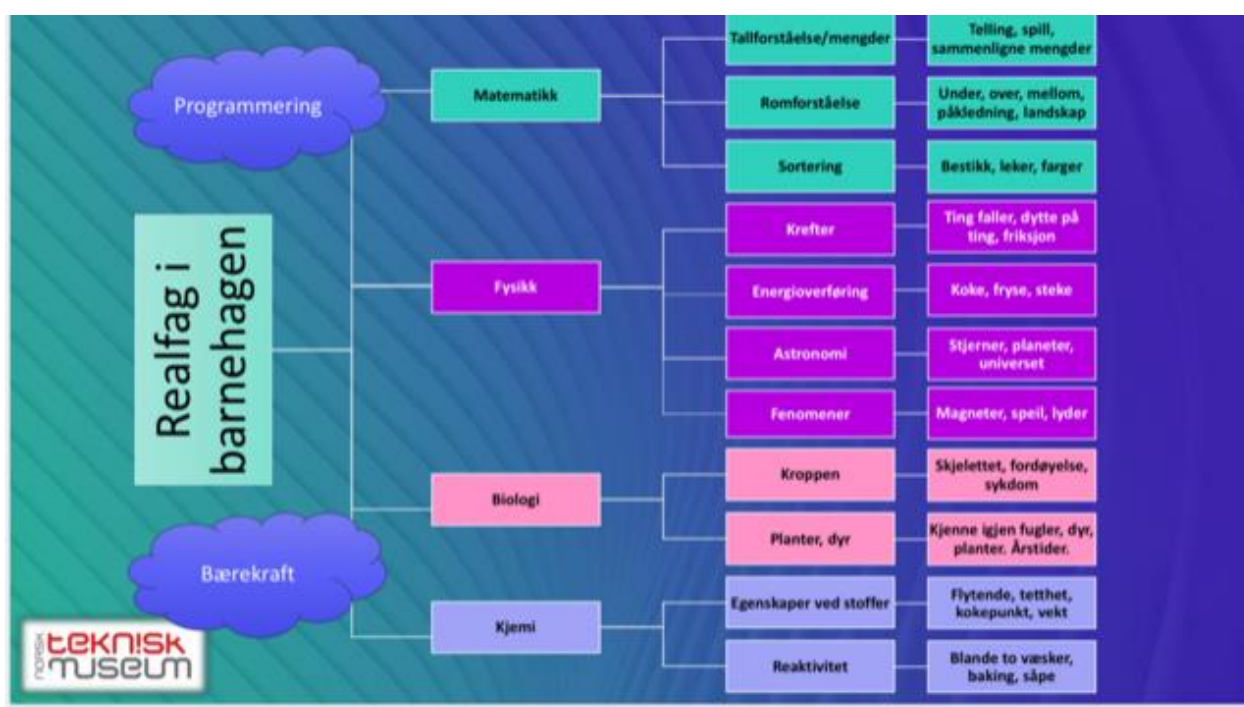
4. BARNEHAGENS SATSNINGSOMRÅDER

REALFAG

«Sandefjord kommune er realfagskommune.

Hva er realfag i barnehagen? Realfag i barnehagen dreier seg om det meste vi gjør, og det meste som er rundt oss. Realfag blir derfor en naturlig del av hverdagsaktivitetene våre, og det flettes inn i ulike aktiviteter og prosjekter.

I Svartås barnehage har vi felles forståelse av hva realfag er, og voksenrollens betydning for å stimulere til nysgjerrighet og undring. Vi stiller åpne spørsmål, lar barna undre seg og gir ikke fasiten med en gang. Vi er bevisste på språket, og bruker riktige og presise begreper.

Mål:

Barna har kunnskap om naturens mangfold gjennom et naturfaglig prosjekt.

Gjennom barnehagens hverdag legger vi til rette for ulike aktiviteter som øker barnets matematiske forståelse.

BARN I BEVEGELSE

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling (rammeplanen side 11).

«Barnehagen skal bidra til trivsel og glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer inne og ute, året rundt. Barnehagen skal videreutvikle motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper. Barna skal oppleve å vurdere og mestre risikofylte lek gjennom kroppslige utfordringer» (rammeplanen side 49).

Mål: Barna opplever glede og mestring gjennom bevegelse og fysisk aktivitet

For at barna skal oppleve glede og mestring i bevegelsesleken, må personalet tilrettelegge, og planlegge bevegelseslek. Vi må inspirere til trygg og utfordrende kroppslig lek og aktivitet for ALLE, uansett kjønn og kroppslige, psykiske og sosiale forutsetninger. I Svartås har vi variert kroppslig lek, der barna også blir andpustne, røde i kinnene og kanskje litt svette.

Svartås barnehage betyr det:

- Fysisk lek inne og lek ute skal planlegges, og bevegelsesaktivitetene skal synes i planene våre
- Vi har hinderløype inne og ute med vekt på motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse og koordinasjon.
- Vi har planlagt fysisk lek på Svartåsfjellet
- Vi organiserer regelleker ute med de eldste barna; Haien kommer, Rødt lys, Finneleken ol
- De voksne deltar og er aktive i bevegelsesleken
- Alle avdelinger har turdager, og de eldste barna går lengre distanser
- Vi har skøyteskole for førskolegruppen i Bugården Ishall
- Vi tar opp temaet jevnlig på personalmøter, ledermøter og avelingsmøter
- Vi har utstyr og materiell som kan bidra til å skape en mer aktiv og spennende lek

SPRÅK

Språk er et av våre viktigste innsatsområder, og vi har laget en egen plan for dette arbeidet. Se utdyping av vårt arbeid med språk på side 10 og 11.

MARKERING AV HØYTIDER

Lov om barnehager §1 sier «Barnehagen skal bygge på de grunnleggende verdiene i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverdighet og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene».

«Den kristne tradisjonen er en viktig del av norsk og europeisk kultur og historie. En innføring i denne tradisjonen åpner perspektiver og skaper sammenhenger som bidrar til at barna kan orientere seg i det norske samfunnet» ... «Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og få erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett (rammeplanen s 54).

Vi har mange muslimske familier i Svartås barnehage. Vi markerer både kristendommens høytider, og vi har en enkel markering av Islams viktigste merkedager. Formålet med å markere ulike høytider i barnehagen, er å vise interesse for og respekt for andre og deres livsverden. Periodeplanene beskriver hvordan vi markerer disse høytidene/merkedagene.

I desember markerer vi julebudskapet gjennom et pedagogisk opplegg som heter «Fra høy til pute». I løpet av desember tilrettelegger vi også for tradisjonelle jule-aktiviteter som er en del av den norske kulturen. Påskefeiring er en del av den norske kulturen, og vi vil i løpet av april gjøre aktiviteter som tradisjonelt er knyttet opp mot påske og vår. Vi feirer ikke påske i barnehagen, men vi markerer høytiden. Det vil si at vi har en markering der barna får kjennskap til påskebudskapet gjennom et pedagogisk opplegg som heter «Fra gåsunger til palmegrener».

Barnehagen inviteres til kirken i forbindelse med både jul og påske. 4 åringene går i kirken til jul og førskolegruppa går til påske. Hvis foreldre ikke ønsker at barna går i kirken, må de si ifra om dette og barna får tilbud om å være i barnehagen. Pga Corona er det usikkert om det blir kirkebesøk dette barnehageåret.

FAGOMRÅDER

Rammeplanen beskriver 7 fagområder vi skal ha fokus på gjennom året. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold.

«Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforskning og skapende aktiviteter» (rammeplanen s 47).

- Kommunikasjon, språk, tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

I Svartås barnehage jobber vi med fagområdene og progresjon på følgende måte:

Vi har periodeplaner og prosjektplaner gjennom året, som beskriver hva vi gjør innenfor fagområdene. Aktiviteter og fremgangsmåter er bevegelige og er både individuelt tilpasset og tilpasset gruppa som helhet. Vi velger å variere pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø for å sikre progresjon for alle aldersgrupper.

LIVSGLEDE-BARNEHAGE

«Livsglede for Eldre» er en folkehelseorganisasjon som er religiøst og politisk uavhengig. De arbeider for at alle eldre skal ha en god og meningsfull hverdag gjennom gode opplevelser.

Svartås barnehage er en livsgledebarnehage. Det betyr at vi har et samarbeid med Nygård sykehjem som ligger i kort gangavstand fra barnehagen. Vi besøker sykehjemmet jevnlig, og har felles aktiviteter sammen med de eldre. Hensikten er å stimulere til felles aktivitet, som gir både de eldre og barnehagebarna en mulighet til å være en ressurs for hverandre.

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE

Sandefjord kommune er i ferd med å bli godkjent som en trafiksikker kommune.

Å bli en trygg og selvstendig trafikant tar mange år og krever kontinuerlig trening. Derfor er det viktig å legge grunnlaget for barnas trafikkforståelse tidlig. Å ferdes trygt i trafikken er ikke alltid like enkelt for små barn.

Trafikksituasjoner kan være krevende og uoversiktlige. Barn har ikke de samme forutsetningene som voksne i trafikken. De er små av vekst og har vanskelig med å forstå alt de ser og hører i trafikken. I førskolealderen er f.eks. barns tenkning konkret og bundet til her og nå. Barns forståelse av virkeligheten er preget av at de gjerne betrakter livløse objekter som levende og viljestyrt. De kan f.eks. tenke: "Når jeg ser bilen, må jo bilen se meg". Det er vanskelig å forstå at bilene ikke kan se dem i mørket når de selv kan se lysene fra bilen. Slike betraktninger er av stor betydning for hvordan barn opptrer i trafikken. Barna opplever trafikk når de er på tur, hver gang de drar til og fra barnehagen, de erfarer trafikk gjennom lek og observasjon av hva de voksne gjør. Barn lærer mest når de er ute i trafikken. Men de lærer også i lek både ute og inne

I Svartås barnehage skal vi starte trafikkopplæringen på denne måten:

- Vi har tydelige regler for tur
- Trafikkregler og trafikksikkerhet er alltid i fokus når vi ferdes ute i trafikken - De voksne skal være gode rollemodeller for barna i trafikken.
- Alle barna har refleksvester når vi går på tur. - Telefonliste og førstehjelpsutstyr bringes med på turer.
- Vi tar busser og bestiller maxitaxi som har setebelter og er godkjente for å transportere barnehagebarn
- Vi har rutiner for hva vi gjør ved eventuelle skader/ ulykker.

5. OVERGANGER

NY I BARNEHAGEN

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen». «Når barnet begynner i barnehagen skal personalet sørge for tett oppfølging den første tiden slik at barnet kan oppleve tilhørighet og trygghet til å leke, utforske og lære» (rammeplanen s 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang fra hjem til barnehage:

Vi er opptatt av å sikre en trygg og god start for barnet i barnehagen. Vi støtter oss til tilknytningsteorier som viser at barnet trenger og er avhengige av nære og stabile personer for å trives og for å utvikle seg godt. De fleste barn som starter i barnehagen i dag er mellom 1 og 2 år, og dette er en alder som er spesielt sårbar for adskillelse.

Vi har valgt å bruke trygghets sirkelen COS (circle of security, se side 4) som utgangspunkt for arbeidet. Vi følger Sandefjord kommunes standard for tilvenning og tilknytning.

OVERGANG BARNEHAGE-SKOLE

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen» (rammeplanen s 33).

Våre tiltak for å oppnå god overgang til skolen:

- Sandefjord kommune har laget et årshjul som beskriver samarbeid og aktiviteter for barna som skal begynne på skolen.
- Barnehagen har en egen årsplan for tilbudet til skolestarterne, som deles ut til foreldrene.
- Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene overbringe informasjon om barnets trivsel og utvikling til skolen, slik at skoletilbudet i størst mulig grad er tilrettelagt.

Førskolebarna i Svartas barnehage er samlet på en avdeling. I førskolegruppa fokuseres det på gruppetilhørighet, gode mestringsopplevelser, selvstendighetstrening, motoriske utfordringer, konsentrasjonstrening, samspillsregler og gode medvirkningsprosesser.

Førskolebarna er på tur flere ganger i uken, og temaarbeid er knyttet opp til turene. Barna får erfaringer i å planlegge, gjennomføre og evaluere temaer og turer.

Vi tilrettelegger for begynnende skrive – og leseforberedelse og begynnende matematikkferdigheter. Barna trener på former, farger, mønstre, tall, konstruksjon, bokstaver, skriveretning, klipping, liming, lytte og lydgykjennning. Barna får erfaringer i å vente på tur, spille spill og delta i regelleker. På slutten av hver samling er det høytlesing fra en fortsettelsesbok.

På våren gjennomfører vi programmet «Skrivedans». Her får barna grov – og finmotorisk trening for å utvikle håndskriften sin. Vi har en periode med fysikk-forsøk, der vi ønsker å vekke barnas nysgjerrighet, og stimulerer til å tenke hva som kan skje hvis vi gjør sånn eller sånn? Vi undrer oss sammen.

Arbeidet med sosial kompetanse er gjennomgående i alt arbeidet i førskolegruppa. Sentrale områder er å utvikle empati, se andres behov, dele, sette ord på følelser og finne gode løsninger på konflikter.

Barna får øvelse i ulik type ball-lek og deltar på skøyteskole gjennom vinteren. Dette er gøy, styrker fellesskapsfølelsen og samholdet. Det gir stor mestringsglede og gir barna nye ferdigheter som de vil profitere på å inneha når de begynner på skolen.

6. FORELDREMEDVIRKNING

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (barnehageloven §1).

«Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagen har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling» (rammeplanen s 29).

«Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet. Både foreldrene og personalet må forholde seg til at barnehagen har et samfunnsmandat og verdigrunnlag som det er barnehagens oppgave å forvalte» (rammeplanen s 29).

Hver barnehage skal ha et foreldreråd og et samarbeidsutvalg (SU).

Foreldremedvirkning og samarbeid i Svartas barnehage:

- Samarbeidsutvalget(SU), består av to representanter fra foreldrene med vara, og to representanter fra de ansatte. Styrer fungerer som sekretær.

Andre viktige samarbeidsarenaer:

- Foreldretavle eller skjerm i garderoben: Her publiserer vi beskjeder og bilder fra dagen/uka
- Førsamtalen: En samtale med foreldrene i forbindelse med oppstart for nye barn
- Daglig kontakt: En viktig møteplass på morgenen og ettermiddagen, mellom foreldre og ansatte
- SPOR: En digital samarbeids-app mellom hjemmet og barnehagen. Det er veldig viktig at foreldre laster ned og følger med på SPOR.
- Foreldremøte: Møte for alle foreldrene en gang i året
- Foreldresamtaler: Samtaler med begge foreldrene 2 ganger i året, der begge foreldrene er invitert

- Arrangementer: Vi har ulike arrangementer gjennom året for foreldre og barn. De vil bli varslet på periodeplanene.
- Foreldreundersøkelse (digital) annethvert år
- Barnehagene i Sandefjord har en egen standard for hvordan vi samarbeider rundt barnet når foreldre går fra hverandre.

Vi ønsker og oppfordrer foreldre til å ta kontakt hvis de lurer på noe, hvis de undrer seg over vår praksis eller er misfornøyde med noe som har skjedd. Det er viktig at vi får tilbakemeldinger raskt, slik at vi kan oppklare og eventuelt endre på vår praksis. Foreldre kan kontakte styrer, pedagogiske ledere eller Samarbeidsutvalgets foreldrerepresentanter.

7. SAMARBEID MED ANDRE INSTANSER

For at barn og foreldre skal få et mest mulig helhetlig tilbud til beste for barns oppvekst og utvikling, kreves det at familien og barnehagen samarbeider med andre tjenester og institusjoner i kommunen. Et slikt samarbeid gjøres alltid i samarbeid med foreldrene.

I samarbeid med andre instanser, overholder barnehagen de bestemmelser om taushets- og opplysningsplikt som de er underlagt.

«Styrer skal sikre at barnehagen har innarbeidede rutiner for samarbeid med relevante institusjoner, slik som skolen, helsestasjonen, den pedagogisk-psykologiske tjeneste og barnevernet.» (rammeplanen s 16).

«Barnehagen har en lovfestet plikt til å melde fra til barneverntjenesten når det er grunnlag for å tro at et barn blir mishandlet i hjemmet, eller det foreligger andre former for alvorlig omsorgssvikt, eller når et barn har vist vedvarende alvorlige atferdsvansker» (barneloven §)

Svartås barnehage har et godt samarbeid med helsestasjonen, skolene i kretsen, PP-Tjenesten og barnevernet i Sandefjord kommune. Målet vårt er tidlig innsats. Med det mener vi å bidra så tidlig som mulig til at barnet og familien får god støtte og oppfølging.

Hvis det er mistanke om omsorgssvikt, har barnehagen plikt å melde fra til barnevernet. Som regel gjøres det i samarbeid med foreldrene.

8. PLANLEGGING, VURDERING OG DOKUMENTASJON

«Barnehagen skal være en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Barn og foreldre har rett til å medvirke i disse prosessene. Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen» (rammeplanen s 37).

«Barnehagen skal utarbeide en årsplan. I tillegg skal det utarbeides planer for kortere og lengre tidsrom og for ulike barnegrupper etter behov. Årsplanen er et arbeidsdokument for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser» (rammeplanen s 37).

Foreldre skal gjennom planverktøyet til barnehagen, få et godt innblikk i barnehagens arbeid, og se en klar sammenheng mellom de konkrete aktivitetene i barnehagen og de overordnede målene. Barn og foreldre skal medvirke i planleggingen.

«Personalet skal ta i bruk varierte arbeidsmåter, og de skal tilpasses til enkeltbarn, barnegruppen, lokalmiljøet».

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet». «Hovedmålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen». «Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring» (rammeplanen s 38).

SVARTÅS BARNEHAGES PLANVERKTØY

Vi har valgt å dele planverket vårt i tre hovedgrupper. Plandokumentene bygger på hverandre og må sees i sammenheng.

1. Årsplan for Svartås barnehage (dette dokumentet): Årsplanen beskriver hvordan vi jobber med formålsparagrafen og målene i barnehageloven og rammeplanen. Årsplanen skal gi foreldre, eier, barnehagemyndighet og andre interesserte informasjon om barnehagen. Årsplanen er et forpliktende måldokument for personalet.

2. Periodeplan: Pedagogisk leder publiserer periodeplanene til foreldrene på SPOR ca. 8 ganger i året. Her beskrives mål og metoder for perioden mer detaljert.

3. Ulike standarder og planer: Vi kan ikke gjengi alle planer her i årsplanen eller i periodeplanene. Derfor henviser vi til ulike planer eller standarder, for eksempel; språkarbeid i Svartås barnehage, retningslinjer for grensesetting, tilknytningsarbeidet i barnehagen, Alle Med ol.

ARBEIDSMÅTER

Vi har en bevegelig praksis som er tilpasset gruppen og enkeltbarn (alder og modenhet), og som må endres ved behov. De vanligste arbeidsmåtene/tilnærmingene våre er:

- Å lage arbeidsplaner og prosjektplaner med mål, ansvar og tidsfrister
- Å veksle mellom spontane og planlagte aktiviteter
- Å ha lik praksis og felles holdninger til barn, læring og voksenrollen
- Å ta utgangspunkt i barnas erfaringer, interesser og initiativ
- Å stimulere barna til undring
- Å repetere og gjenta sanger, spill og aktiviteter
- Å stimulere barna til å mestre nye ting
- Å dele opp barnegruppen i interessegrupper og andre smågrupper
- Å jobbe prosjektbasert og trekke inn alle fagområder
- Personalet har fast ansvar for enkeltbarn og smågruppeaktiviteter

VURDERING OG DOKUMENTASJON

Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen (rammeplanen s 39)

I Svartas barnehage evaluerer/reflekterer personalet jevnlig det pedagogiske arbeidet på avdelingsmøter, ledermøter, fagmøter og personalmøter.

- Vi dokumenterer skriftlig barnets utvikling gjennom observasjonsverktøyet «Alle Med» to ganger i året
- I 2021-2022 skal vi bruke ståstedanalysen til Utdanningsdirektoratet på områdene: Vennskap og lek og Språk og kommunikasjon.
- Personalet observerer og iakttar barnas trivsel og utvikling kontinuerlig gjennom de daglige aktivitetene. Dette er refleksjoner/observasjoner som ikke er systematiske, eller nedskrevet, men det er allikevel den viktigste observasjonsmetoden vi har.
- Vi endrer praksis og arbeidsmåter underveis, ettersom vi evaluerer og reflekterer sammen

PERSONVERN

Foreldrene fyller ut et samtykkeskjema, der de må svare ja eller nei på en del spørsmål vedr personvern.

De kommunale barnehagene har felles retningslinjer for fotografering og oppbevaring av bilder og dokumenter.

Foreldre kan ikke ta bilder av andres barn uten samtykke fra foreldrene. Derfor har vi «fotoforbud» på opptredner når det er mange barn på scenen, og når barna går for eksempel i luciagog. Foreldre kan selvfølgelig ta bilde av egne barn.

PROGRESJON

Progresjon innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang.

I Svartas barnehage jobber vi med progresjon på følgende måter:

- Vi varierer metoder og tilnærminger på tema og aktiviteter
- Vi har førskolegruppe og aldersinndelte grupper med tilpasset innhold
- Vi bruker materiell tilpasset barnas interesser og alder
- Vi bytter ut leker og materiell i løpet av året
- Vi har et variert utvalg av bøker, spill, lekeutstyr tilpasset alle aldersgrupper

9. VIKTIGE DATOER:

Planleggingsdager 2021-2022:

02.08.2021 - 03.08.2021 - 02.09.2021 - 03.01.2022 - 27.05.2022

Barnehagen er stengt de dagene.

Sommerstengt 2022: uke 27-28-29

Romjulen er stengt.

Foreldrearrangementer:

De er ikke datofestet enda, men vi tenker å arrangere Høstsuppe ute for foreldre og barn i oktober. Vi ønsker også å ha sommerfest i juni 2022.

Det skal være foreldremøter i september 2021, og foreldresamtaler både i oktober/november og på våren.

Det vil bli avholdt 2-3 Samarbeidsutvalgsmøter (SU). Det første avholdes 14.09.2021.

Avdelingene sender ut periodeplaner med oversikt over arrangementer og aktivitetsdager. Tema på avdelingene beskrives også nærmere i periodeplanene.

Faglig ansvarlig for årsplanen ved styrer: Gerd Merethe Carlsen

Årsplanen ble fastsatt i barnehagens Samarbeidsutvalg den 14.09.2021.

